

Бикова М.М.

кандидат пед. наук, ст. викладач,

Проценко І.І.

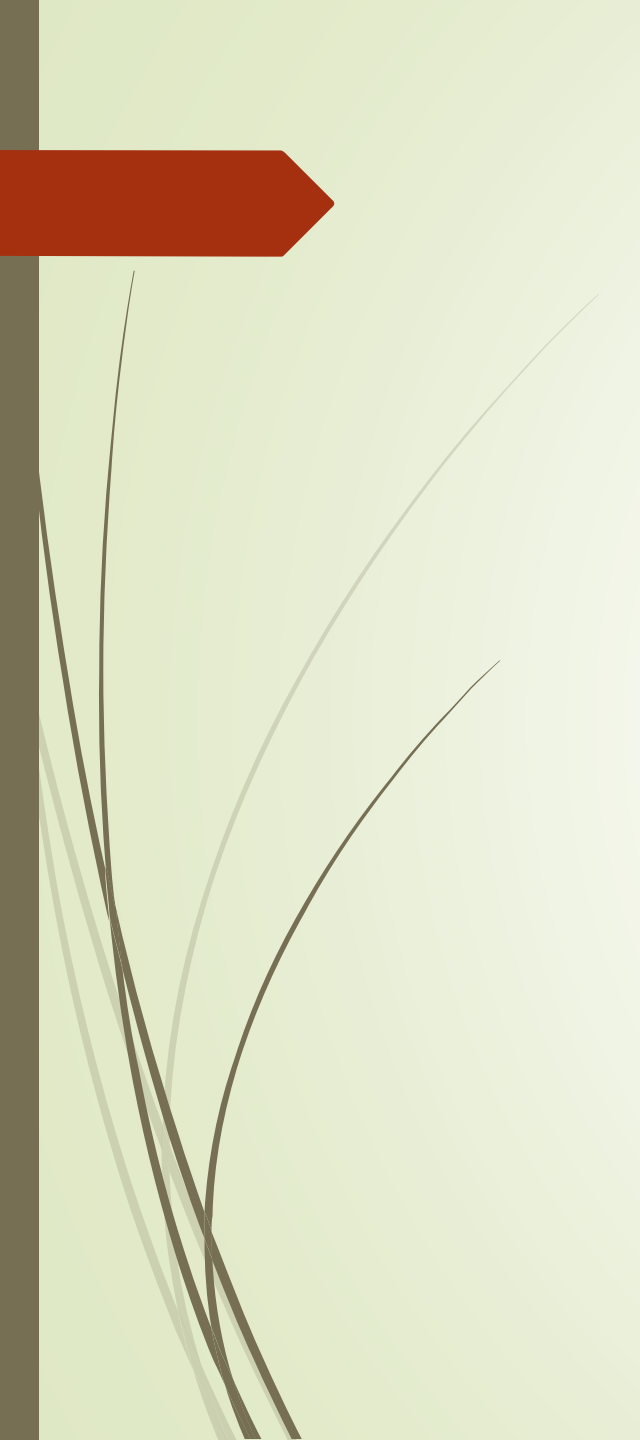
Кандидат пед. наук, доцент

Сумський державний педагогічний

університет ім. А.С. Макаренка

ПРОФЕСІЙНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА

Мета: проаналізувати толерантність майбутнього педагога як невід'ємну складову його професійної культури, їх взаємозв'язок, взаємовплив та дефініції.

«Толерантність означає повагу, сприйняття та розуміння багатого різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості. Формуванню толерантності сприяють знання, відкритість, спілкування та свобода думки, совісті й переконань. Толерантність - це єдність у різноманітті. Це не тільки моральний обов'язок, а й політична та правова потреба. Толерантність - це те, що уможливлює досягнення миру, сприяє переходу від культури війни до культури миру».

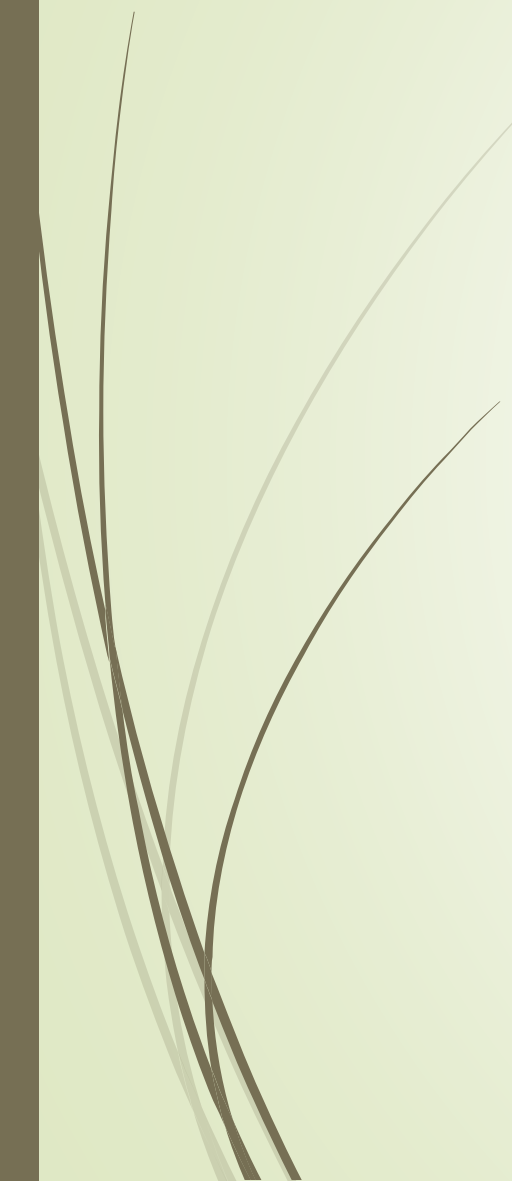
Декларація прав толерантності

Під педагогічною толерантністю доцільно розуміти володіння вміннями і навичками толерантної взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу; директиву на терпимість як активну позицію щодо розвитку толерантності своєї особистості, особистості учнів та їх батьків; як якість особистості; як норму власної поведінки, що являє собою одну з складових педагогічної етики. **Педагогічна толерантність** є соціальною категорією і виявляється в установці на прийняття іншої людини, на емпатичне розуміння, на відкрите і довірливе спілкування.

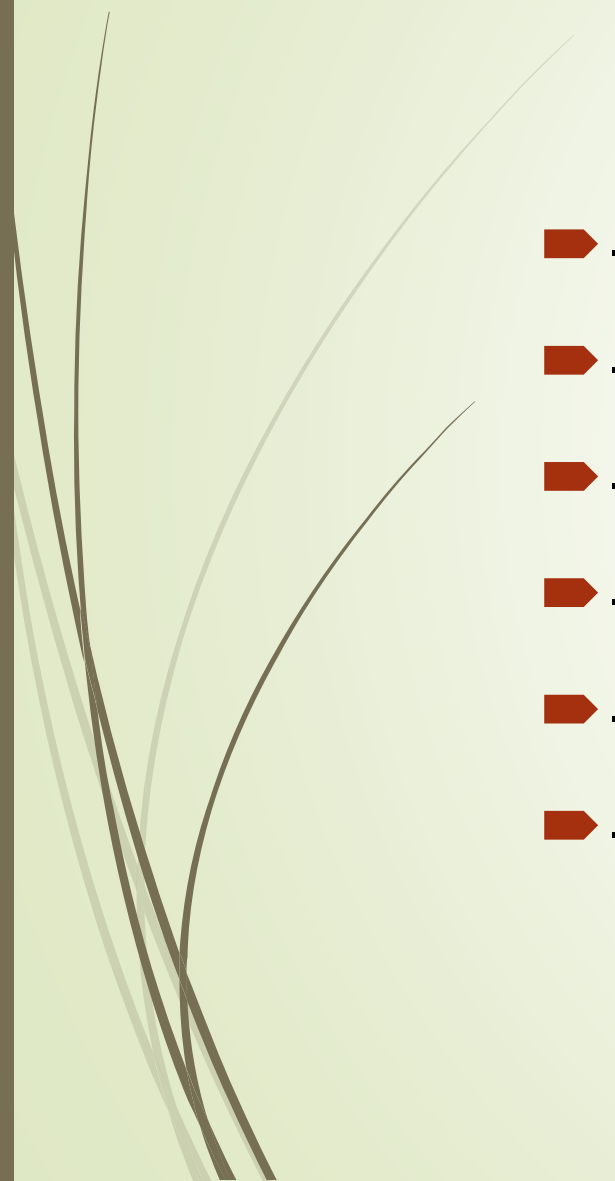

Педагогічна культура конкретного викладача - прояв загальної культури в умовах педагогічного процесу, що визначається як високий рівень духовного розвитку педагога та його професійної майстерності.

Структура педагогічної культури викладача:

- -педагогічні знання;
 - -педагогічні почуття та мотиви;
 - -педагогічні переконання;
 - -педагогічні вміння та навички;
 - -організаторсько-педагогічні здібності;
 - -культура спілкування та педагогічний такт.
-

Комунікативна толерантність - компонент культури спілкування та педагогічного такту - реалізація умінь педагога:

- уміння встановити контакт з учнями, створювати сприятливі умови для бесіди;
- уміння поставити себе на місце учня та зрозуміти його емоційний стан;
- при висуненні вимог не застосовувати грубощі;
- незлостиво, конструктивно критикувати помилки учня та надавати йому поради щодо виправлення недоліків;
- виявляти увагу до всіх учасників освітнього процесу;
- поважати особистість учня, визнавати його права та інтереси

Комунікативний аспект толерантності – це здатність особистості і суспільства в цілому до нормативного, етикетного, безконфліктного спілкування; формування у всієї лінгвокультурної спільноти в цілому вміння слухати та чути співрозмовника і поважати його думку, зберігати спокій під час суперечки і конфлікту; вміння спокійно й етично проводити міжособистісну суперечку та публічну дискусію.

Педагогічна культура є гармонією культури творчих знань, творчої дії, почуттів і спілкування. (О. С. Газман)

Педагогічна культура викладача – це професійна культура, гармонія педагогічного мислення та творчої діяльності, що сприяють якісній організації навчального процесу.
(В. І. Лозова)

Складові педагогічної культури:

- педагогічна майстерність,
- духовне багатство,
- наукова та загальна ерудиція,
- культура спілкування та мовлення,
- педагогічна етика,
- спрямованість до педагогічного, методичного, морального та духовного самовдосконалення. (Лутаєв Т. В., Кайдалова Л. Г.)

Полікультурна компетентність - освітня орієнтація на формування здатності співпрацювати з людьми інших культур, мов та релігій, розумінні несхожості людей, позитивному ставленню до розмаїття культур, звичаїв, поглядів в усіх галузях життя.

Навчальні дисципліни

ОР Баклавр

- Педагогіка
- Педагогічна майстерність
- Порівняльна педагогіка
- Комунікація в навчанні

ОР Магістр

- Технології ефективної педагогічної взаємодії в закладах освіти
- Професійна культура класного керівника, вчителя, вихователя
- Виховна робота в закладах дошкільної освіти
- Актуальні проблеми теорії та методики виховання